

MÄRKUSTE TABEL
Euro kasutusele võtmise seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu

Nr	Märkused	Arvestatud/ Mitte- arvestatud/ Selgitatud/Tead miseks võetud	RaM märkused
I kooskõlastusring			
Justiitsministeerium			
1.	<p>Justiitsministeerium kooskõlastab eelnõu märkustega.</p> <p>Eelnõu § 1 p 3 (EKVS § 51 lg 2) – kõnealuse muutmispunktiga nähakse ette lõige 2, mille teises lauses sätestatakse, et tagastatav summa ümardatakse sõltumata tagastatud kaupade või osutatud teenuste arvust ning ostmisel kasutatud maksevahendist.</p> <p>Selline regulatsioon ei ole kooskõlas VÕS §-ga 189, sest lepingust (osalisel) taganemisel tekib tagasitäitmise võlasuhe. Nimelt sätestab VÕS § 189 lõige 1, et lepingupooled peavad välja andma lepingu alusel üleantu. Seega ei ole meie hinnangul lubatav olukord, kus klient maksab kaupluses elektroonilise maksevahendiga (nt pangakaardiga) kauba eest 5,02 eurot, kaup osutub defektseks ja kliendile tagastatakse 5,00 eurot ümardatuna sularahas või pangakaardile.</p> <p>Teeme ettepaneku eelnõu muuta ja lisatav EKVS § 51 lõige 2 sõnastada järgmiselt ning näha ette ka lõiget 2 täpsustav lõige 3 (sellest tulenevalt muuta ka järgnevate lõigete numeratsiooni):</p> <p>(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatu kehtib ka füüsilisest müügikohast ostetud kauba tagastamisel ja osutatud teenuse eest makstud raha tagastamisel sularahas siis, kui ostetud kauba või osutatud teenuse eest tasuti sularahas. Juhul kui tagastatava kauba või osutatud teenuse eest tasuti elektroonilise maksevahendiga, ei või käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatut kohaldada.</p> <p>(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatut võib kohaldada, kui tarbijale on võimaldatud otsustada, millisel viisil talle tagastatava kauba või osutatud teenuse eest makstud raha tagastatakse ning tarbija on andnud nõusoleku raha tagastamiseks sularahas.</p>	Arvestatud	

2.	<p>Eelnõu § 1 p 4 (EKVS § 54) – eelnõuga täiendatakse EKVS-i riikliku järelevalve normiga ning sätestatakse, et riiklikku järelevalvet EVKS 11. peatükis sätestatud nõuete täitmise üle teostab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (TTJA).</p> <p>Juhime tähelepanu, et eelnõuga ei sätestata, milliseid erimeetmeid TTJA selle ülesande täitmiseks kasutada võib. Kui eesmärk on, et TTJA võiks selle ülesande täimisel lisaks üldmeetmetele kasutada ka erimeetmeid, siis tuleb eelnõu täiendada ja vastav regulatsioon ette näha. Eelnõu seletuskirjas märgitu, et TTJA riikliku järelevalve meetmed on sätestatud TKS-i 7. peatükis, ei ole piisav ega ka põhjendatud, sest TKS-s sätestatud meetmed on väga ulatuslikud ning kõigi nende meetmete kasutamise õigus ei ole EKVS-s vajalik.</p> <p>Seetõttu tuleb eelnõu täiendada ning sätestada, milliseid erimeetmeid TTJA EVKS 11. peatükis sätestatu üle järelevalvet teostades kasutada võib. Juhime tähelepanu, et seetõttu peab täiendama ka eelnõu seletuskirja ning iga erimeetme puhul eraldi selgitama, miks just see konkreetne erimeede on EKVS alusel riikliku järelevalve tõhusaks läbiviimiseks vajalik.</p>	Arvestatud	
3.	<p>Eelnõu § 3 p 2 (TKS § 65 täiendamine lg 31) – kuigi lisatav lõige on analoogne kehtiva TKS § 65 lõikega 2, mis sätestab TTJA peadirektori või tema volitatud isiku õiguse teha ettekirjutuse, siis juhime tähelepanu, et ettekirjutuse tegemise õigus on TTJA-l kui pädeval korrakaitseorganil KorS § 28 alusel niikuinii olemas. Seejuures ei ole ettekirjutuse tegemise õigus piiratud TTJA peadirektori või tema poolt volitatud isikuga.</p> <p>Palume eelnõu seletuskirja täiendada selgitusega, miks sellise erisuse sätestamine just TKS-s vajalik on. KorS § 28 on üldmeede, mida saab kasutada siis, kui muud meetmed ei ole võimalikud ja sellest täpsemate aluste sätestamine on lubatud, kuid see peab olema põhjendatud.</p> <p>Palume arvestada ka käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud märkustega.</p>	Arvestatud	
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium			
4.	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium kooskõlastab eelnõu märkuset.	Teadmiseks võetud	
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet			

5.	<p>TTJA toetab ja peab põhjendatuks ümardamisreeglite sätestamist euro kasutusele võtmise seadusesse.</p> <p>Täiendavalt soovime juhtida tähelepanu järgmisele. Kuna 1- ja 2-sendised on endiselt käibel, siis olukorras, kus tarbijal on olemas sularahas täpne summa, peaks tarbijale jääma võimalus tasuda kauba eest ilma ümardamisreegleid rakendamata. Kirjeldatud juhul ei teki kauplejale ka kohustust raha (eeskätt 1- ja 2-sendiseid) tagastada. Kuivõrd üks seaduses muudatuse tegemise põhjustest on asjaolu, et väikese nimiväärtusega münte on üle toodetud, aitaks kirjeldatud võimalus vähendada juba ringlusesse lastud 1- ja 2-sendiste euromüntide osakaalu. TTJA hinnangul on seega kirjeldatud ettepanek kooskõlas eelnõu eesmärgiga.</p> <p>Eelnevast tulenevalt peab TTJA oluliseks luua erand juhuks, kui tarbijal on sularahas võimalik tasuda täpne summa.</p> <p>Muus osas TTJA toetab eelnõu ja peab selle eesmärki põhjendatuks.</p>	Mittearvestatud	<p>Ümardamisreeglitele sellise erandi tegemine teeb selle rakendamise praktikas keeruliseks ega ole mõistlik. Sellisel juhul peaks ettevõtja/kaupleja lisaks ümardamisreegli loomisele tarkvaras välja arendama ka selle reegli erandid ning hakkama ka kassas selgitama välja, kas ostjal on olemas täpne rahasumma või mitte. Praktikas võib see eriti keeruline olla suurtes ja kiiretes jaemüügikeskkondades, kus kassapidajatel võib olla raske jälgida iga kliendi makseviisi. Selline lahendus võib suurendada kassajärjekordi ja aeglustada teenindust.</p> <p>Selline lahendus ilmselt ei anna olulisel määral ka soovitud tulemust, kuivõrd olukorras, kus ostukorvi summa tuleks ümardada ülespoole, kuid ostjal on olemas täpne raha, tasutakse 2 senti vähem, kui ümardamisreegli rakendamisel. Ehk et see ei vähenda juba ringlusesse lastud 1- ja 2-sendiste osakaalu. Olukorras, kus ostusumma tuleb ümardada allapoole, tekib olukord, kus ostjal võib küll olemas olla täpne rahasumma, kuid ta saab valida ümardamise ning maksta 2 senti vähem.</p> <p>Lisaks see tekitab ka segadust muudatuste selgitamisel nii avalikkuses kui ka tarbijatele, et millistel hetkedel erandid kehtivad ja millal ei kehti. See muudab muudatuste selgitamise keerulisemaks ja õõnestab suhtumist kogu üleminekusse.</p> <p>Kokkuvõttes ei saa sellist lahendust pidada eesmärgi suhtes proportsionaalseks.</p>
6.	<p>TTJA esitas 7. märtsil 2024. a täiendava selgituse, milles toob välja, et täiendava ametikoha loomise vajadus käesoleval ajal puudub, mistõttu tuleks eelnõu seletuskirjas välja jätta järgnev tekst:</p> <p><i>„Tulemuslikuks tarbijate majandushuvide kaitseks ümardamisreeglite täitmise järelevalves oleks esialgsel hinnangul tarvis ühe täiendava ametikoha loomine kuluga 45 000 eurot aastas.“</i></p>	Arvestatud	Seletuskirja muudetud.
Eesti Proviisorapteekide Liit			
7.	<p>Eesti apteekide jaoks tekitab eelnõus sisalduv regulatsioon olulisi praktilisi küsimusi. Meie liikmete jaoks on oluline mõista muudatuse mõju apteekidele, kes teostavad jaemüügil müügitehinguid ka sularahas, kuna muudatus hõlmaks ka ravimite müüki. Küsimusi tekitavad asjaolud, et ravimite jaemüük on</p>	Selgitatud	<p>Selgitame, et ümardamisreegli kehtestamine ei piira kauba või teenuse hinna määramist ning avaldamist sendi täpsusega. See, et eurodes tehtavate sularahamaksete arveldamisel ümardatakse tasumisele kuuluv lõpphind viie sendiga täisarvuliselt jaguva summani, ei tähenda, et toodete hinnad ei või ka edaspidi olla näiteks 7,99 ja 3,42. Käesolev</p>

	riiklikult reguleeritud juurdehindluse piirmääradega kauplemine ja teiseks, et soodustusega ravimite jaemüügil võtab Tervisekassa osa ravimi hinnast (vastavalt soodustuse protsendile) enese kanda, seega on meie küsimus, kuidas mõjutab ümardamine ravimihüvitiste arvestamist. Ravimite jaemüügil eksisteerivad ravimite jaemüügi juurdehindluse piirmäärad: https://www.riigiteataja.ee/akt/13353363 . Kas õiguslikult on lubatav hinna ülespoole ümardamine kui sellega juurdehindluse piirmäärasid ületatakse?		eelnõu ei piira seega toote või teenuse hinna määramist ning apteegi poolt määratud ravimi hind on see, mille puhul tuleb järgida ravimite juurdehindluste lubatud piirmäärasid.
8.	Millise hinna alusel hakkab toimuma sularahatehingu puhul Tervisekassa ravimihüvitise arvutamine ja maksmine apteekidele: kas aluseks võetakse ümardatud müügihind või raamatupidamislik müügihind? Kuidas apteek peab seda hinda esitama?	Selgitatud	Ümardamisel juurde või vähem makstav kuni 2 senti kuulub sellesse hinnaossa, mis ületab piirhinda või hinnakokkuleppes sätestatud hinda ja mille osas ravikindlustuse seaduse alusel Tervisekassa ei võta üle ravimi müügi eest tasu maksmise (ehk ravimi hüvitamise) kohustust.
9.	Kui ostukorvis on mitu erinevat retseptiravimit ning ostukorvi summa ümardatakse, siis kuidas see ümardus erinevate toodete vahel ära jagada arvestades arveldust Tervisekassaga?	Selgitatud	Aruandlus Tervisekassale peaks käima ümardamata müügihinna järgi; kui apteegikülastaja soovib tasuda sularahas, siis ümardatakse see hind, aga see ei mõjuta Tervisekassa hinnakokkulepet/piirhinda. Tervisekassa on fikseerinud piirhinna aluseks, mille järgi ta ravimit hüvitab. Kui ravimi hind ületab piirhinda, siis see ei mõjuta hüvitatavat summat. Samamoodi ei loe siin see, kui on mitu toodet, sest aruandlus peaks fikseerima selle, mis on enne ümardamist ehk apteegi poolt määratud hinna.
10.	Millised ettevalmistused ja muudatused müügi- ja kassasüsteemides on vajalikud, et olla valmis kavandatavaks ümardamisreeglistikuks? Kas ministeerium kavatseb koostöös Tervisekassa välja töötada juhised või standardid, kuidas apteekide süsteemides muudatusi teha?	Selgitatud	Rahandusministeeriumil ei ole kavas kassasüsteemides tehtavate muudatuste kohta juhiste või standardite koostamine. Tegemist on kassasüsteemide IT arendustega, mis võivad olla erinevad lähtuvalt kasutatavast majandustarkvarast. Kassasüsteemid peavad toetama lõpphinna ümardamist. Näiteks Eesti Kaupmeeste Liit on oma arvamuses käesoleva seaduse väljatöötamiskavatsuse kohta välja toonud, et tegemist ei ole mahukate arendustega ning kulu on väheoluline ja ühekordne. Soovitame pöörduda selles küsimuses näiteks oma kassasüsteemi pakkuja poole.
11.	Kas on olemas üleminekuperiood, mille jooksul peavad ettevõtted oma süsteemid vastavusse viima ning millist tuge pakub valitsus selle protsessi läbiviimiseks?	Selgitatud	Seadus on plaanitud jõustuma 1. jaanuaril 2025. aastal. Selleks ajaks peavad ka kassasüsteemid toetama lõpphinna ümardamist.
Eesti Kaupmeeste Liit			
12.	Kinnitame veel korra Eesti Kaupmeeste Liidu poolt, et toetame eelnõus valitud lähenemist. VTK-le juba saadetud kommentaaridele meil täiendusi ei ole, täname meie seniseid	Teadmiseks võetud	

	ettepanekuid arvestamast. Teeme jätkuvalt koostööd riigiasutustega, eelkõige Eesti Pangaga, selgitustööks tarbijatele.		
13.	<p>Kaupmeeste Liit ei pea mõistlikuks luua erandit ümardamisreeglitele juhaks kui tarbijal on sularahas võimalik tasuda täpne summa. Seda järgnevatel põhjustel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kassasüsteemides tuleb kirjeldada makse ja ümardamise reeglid ostu lõppsummale. Oleks liiga keerukas ja kulukas luua olukord, kus teatud juhul lõppsumma ümardatakse ja teatud olukorras mitte. Kuna riigi eesmärk on 1- ja 2-sendistest tasapisi vabaneda, on ajutise vaheolukorra loomine ebaotsarbekas kulu. 2. Väikeste müntide käitlemise töö ja kulu jääksid kaupmeestele sellisel juhul alles ning kaoks üks põhjustest toetada ümardamisreeglite kehtestamist. 3. Tarbijatel on endiselt võimalik müntides maksta ja neid ära anda. Ei ole riski, et need jäävad inimestele kätte. 4. Tekiks ebavõrdne olukord, kus kaupmees kannab ostukorvi lõppsumma allapoole ümardamisel kahju, aga tarbija jaoks on samal ajal kahju kandmise risk kaotatud. Tarbijal on niigi võimalik valida kaardimakse, et ümardamisreeglite tõttu sättida lõppsumma endale soodsam. Kaupmehel sellist võimalust ei ole, seega niigi tarbija kasuks loodud eelnõu süvendaks veelgi kaupmehe kahju. <p>Juhul kui ümardamisreeglitele selline erand kehtestatakse, peab Kaupmeeste liit üle vaatama oma toetuse eelnõule. Täna ette pandud ümardamisreeglid tähendavad kaupmeestele ühekordset arenduskulu ning tuleviku vaates enam-vähem tasakaalus kulusid ümardamisreeglitelt ning tulusid ajasäästult müntidega tegelemisel. Kui ümardamisel saab summasid ainult allapoole ümardada, peame me hindama võimalikku rahalist kogukahju sektorile.</p> <p>Toetame Eesti Panga senist matemaatilist ettepanekut ümardamisreeglitele, mida ükski osapool mõjutada ei saa ja mis on kergelt tarbija kasuks niigi.</p>	Arvestatud	
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda			

14.	Kaubanduskoda toetab eelnõuga kavandatud muudatust ehk ettepanekut kehtestada 1- ja 2-sendistele euromüntidele ümardamisreeglid, mida kohaldatakse ostu lõppsummale kassas sularahaga maksmisel. Ümardamisreeglite kasutuselevõtt tähendaks seda, et füüsilistes müügikohtades on kaupmehel kohustus ümardada sularahamakse korral ostukorvi maksumus üles- või allapoole lähima viie sendini. Kaubanduskoda toetab ümardamisreeglite loogikat ja ümardamisreeglite kasutuselevõttu, kuna see vähendab ettevõtete koormust, sest kaoks vajadus tagastada kassadest 1- ja 2-sendiseid münte.	Teadmiseks võetud	
15.	Eelnõu § 1 punkti 3 kohaselt lisatakse euro kasutusele võtmise seadusesse § 5 ² , millega reguleeritakse kauba lõpphinna ümardamisest teavitamist. Sätte kohaselt tuleb tarbijale avaldada teave kauba või teenuse lõpphinna ümardamise kohta kirjalikult selgelt loetaval ning tarbijale üheselt mõistetaval ja kergesti märgataval viisil. Kaubanduskoja hinnangul on ümardamisreeglite kasutuselevõtu korral oluline ka riigipoolne teavitustöö tarbijatele. Oleme seisukohal, et muudatuse jõustumise järgselt on riigi poolt vajalik aktiivne teavitustöö, et inimesed ja tarbijad ei arvaks, et tegemist on kaupmeeste isetegevusega. Leiame, et kaubandussektor ei tohi jääda peamiseks selgitustöö tegijaks tarbijatele ning riik peab aktiivselt ka ise tegema teavitustööd, et ümardamisreeglid on riigi algatus ning matemaatilised ümardamisreeglid ei ole tarbija petmiseks.	Selgitatud	Eesti Panga avaliku kommunikatsiooni plaanid seoses ümardamisreeglite kehtestamiseks vajaliku teavitustööga kätkevad mh järgmiseid tegevusi: <ul style="list-style-type: none"> • korduma kippuvad küsimused (KKK) nii laiale elanikkonnale kui ka kaupmeeste jaoks • teavitusmaterjalid kaupmeestele: 1) kaupluste juhatajatele slaidikomplekt põhimuudatuste kohta, et nad saaksid töötajatele teha selgitustööd eelseisvast muudatusest; 2) kassiridele lihtsam A4 formaadis väljatrükk, et neil oleks muudatuse alguskuudel mugav vaadata põhipunkte, kuidas kassas ostusumma ümardamine käib. sama info levitamine KOV-de ja kohalike lehtede kaudu ning teavitustöö sotsiaalmeedias. Ajakirjanduse poolt pakume muudatusi selgitama näiteks vanemaealistele suunatud saadetesse.
Hansab AS			
16.	Kinnitame, et toetame teie poolt algatatud eelnõuga 1-ja 2-sendiste käibelt eemaldamist alates 01.01.2025 Eesti Vabariigis	Teadmiseks võetud	
II kooskõlastusring			
Justiitsministeerium			
17.	Eelnõu § 1 p 4 (EKVS § 5⁴) – esitasime I kooskõlastusringil märkuse, et eelnõuga ei sätestata, milliseid erimeetmeid TTJA selle ülesande täitmiseks kasutada võib, ja palusime täiendada eelnõu ja seletuskirja. Soovisime, et eelnõu seletuskirjas on iga erimeetme puhul eraldi selgitatud, miks just see konkreetne erimeede on EKVS alusel riikliku järelevalve tõhusaks läbiviimiseks vajalik.	Arvestatud	Seletuskirja täiendatud.

	<p>Kuigi olete seletuskirja täiendanud, siis palume esitatud selgituste lakoonilisuse tõttu veel seletuskirjas olevaid erimeetmete volituse põhjendusi täiendada. Näiteks märgitakse seletuskirjas, et „Nimetatud erimeetmete kasutamise õigus on vajalik selleks, et TTJA-l oleks võimalik teostada riiklikku järelevalvet, kui tegemist on seadusest tulenevate nõuete täitmise kontrollimisega. Juhul, kui TTJA-l puuduks õigus isikut küsitleda, nõuda dokumente ning valdusesse siseneda, ei oleks võimalik reaalselt riikliku järelevalvet teostada.“.</p> <p>Ülaltoodud selgitus ei ava, miks on tingimata vaja valdusesse sisenemise õigust, kui poed (eelnõus füüsilised müügikohad) on avalikud kohad, kuhu saab riikliku järelevalve teostaja siseneda ka ilma selle volituseta. Tekib küsimus, kas eelnõuga loodavas peatükis sätestatud nõuete üle riikliku järelevalve teostamiseks on vaja siseneda ka muudesse ruumidesse. Sellest tulenevalt palume seletuskirja täiendada, et oleks arusaadav, millistes olukordades ja miks valdusesse sisenemine vältimatu on.</p>		
18.	<p>Eelnõu § 3 (TKS § 65) – kuigi olete I kooskõlastusringil eelnõus esitatud tarbetu lisatava lõike (endine lõige 3¹) eelnõust välja jätnud ja sellest tulenevalt muutnud ka eelnõus esitatud lõike numeratsiooni, siis tuleb numeratsiooni parandada ka seletuskirjas olevas selgituses ning välja jätta ka viimane lause: „Ettekirjutuse tegemisel lähtutakse haldusmenetluse seadustikus sätestatust.“. Palume seletuskirja parandada.</p>	Arvestatud	Seletuskirja muudetud.
19.	<p>Kooskõlastuskirja lisades on esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud märkused.</p>	Arvestatud osaliselt	<p>Olete esitanud järgmise märkuse: „EN SK-st selgub, et EN-ga loodavaid norme kohaldatakse tarbijatele. See peab ka EN sisust nähtuma. Palume EN täiendada ja loodavasse peatükki märkida, et selles ptk-s esitatud regulatsiooni kohaldatakse just tarbijatele.“</p> <p>Märgime, et me ei saa seda arvestada kuna seadusesse lisatav sularahamaksete arveldamise regulatsioon kohaldub kõigile füüsilistele isikutele, nii siis kui nad tegutsevad tarbijana kui ka juriidilise isiku esindajana. Kõigile kohalduva ümardamisreegli kehtestamine on põhjendatud ettevõtja/kaupleja seisukohalt, kuna vastupidisel juhul peaks lisaks ümardamisreegli loomisele kassasüsteemides ja majandustarkvaras hakkama teenindaja/müüja selgitama kassas välja ka seda, kas tehingut sooritab füüsiline isik tarbijana või juriidilise isiku esindajana. Sellisel juhul pikeneks tehingute tegemise aeg, keerukama</p>

			<p>süsteemi loomine suurendaks tarkvara arenduse kulusid ning tekitaks kaupmeeste suuremat vastumeelsust selle loomisele. Ümardamisreeglite kehtivusala suhteliikide kaupa piiritlemine ei ole sisuliselt õigustatud. Vastav selgitus on SK-s lk 7.</p>
--	--	--	---